

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Égész évre... — 8 kor.

====
Egyes szám 40 fill.
=====

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatalIX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.Majelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Reménységünk.

Az iskolai testgyakorlatok iránt a magyar társadalomban ujabban olyan élénk érdeklődést tapasztalunk, hogy méltán jobb jövőt remélhetünk. E reménységünket megerősítik az országgyűlésen közelebb elhangzott beszédek is, melyek közt a legfontosabb miniszterünké, kinek szavaiból láthatjuk, hogy ismeri ügyünket és kész azért áldozni. Azon kijelentése is örömet keltett, hogy a Testnevelési Tanácsot is kész megalapítani. Ezen szerv volna leginkább arra hivatva, hogy a társadalmi érdeklődést kihasználja, áldozatkészségre nógassa és a széthuzó erőket egyesítse.

Az országos tornaversenyek ügye is szóba került az országgyűlésen. Nekünk a bajai mellett is kedves versenyzés mindig dédelgett eszménk volt. S nem tagadhatjuk meg magunktól azt az elégtételt, hogy egyik nagy napilapunk vezércikkéből ne közöljük az erre vonatkozó részt. Az itt hangoztatott érvek miatt vagyunk most is barátai az országos versenyeknek, de helyesnek tartjuk a kerületi versenyek ügyét is, melyeken a tanulók mintegy előkészülhetnek az országos versenyre. Az illető cikk következőleg szól az ország-

gyűlésen elhangzott beszédek hatása alatt a versenyeikről:

„A vita fölszínre vetette a volt kultusz-miniszternek az a balintézkedését is, melylyel elődeinek, különösen Csákynek és Berzeviczynek gyönyörű alkotását, az országos ifjusági tornaversenyek intézményét megszüntette. Apponyi úgy véli, hogy az országos tornaversenyeknek semmi pedagógiai értékük nem volt, sőt határozottan károsak voltak ezek, mert a testi nevelést ferde irányba terelték, hiszen — szerinte — mindenki brillirozni akart a tornaversenyen“.

„Csak Apponyi képes arra, hogy az ilyen állítólagos brillirozásban veszélyt lásson. A testi kiválóság legfőlegbe ugyanolyan irigységet támaszt az ifjuban társa iránt, mint a szellemiekben való brillirozás. Annak is, ennek is tehát haszna van csupán: utánzásra serkentő haszna. S engedje meg Apponyi, de egy-egy országos tornaversenyen hány ifju akadhat, akit ottani brillirozása, egy-egy diszérem bir arra, hogy folytassa trainingjét abban a sportágban, melyben kitűnt? S hogy ezen az uton esetleg a magyar név hírét külföldre vigye? S hogy eként a nemzeti szempontból talán kisebb eszközökkel, de végeredményben ugyan-

azt a célzt szolgálja, melyet a szónok Apponyi szolgál az ő nemzetközi szereplésével?!"

„Az az országos tornaversenyek tartását javalló másik ok, hogy e versenyek révén az ifjuság csekély anyagi költséggel az ország szívéét fölkeresheti, annak kulturális intézményeit pár napon át megismerheti: szintén elkerülte Apponyi figyelmét. Ehelyett ő szolgáltatott még egy érvet az országos versenyek ellen, melyeket erkölcsi szempontból a legveszedelmesebb dolognak tart. A parlament iránt való tisztelete tiltja, ugymond, hogy elmondja azokat a szomorú tapasztalatokat, melyeket hivatalos jelentésekből szerzett. Mi nem vagyunk álszemérmesek s ezért nyugodtan beszélhetünk arról, hogy azok a hivatalos jelentések miket tartalmaztak.“

„Nos, hogy a fővárosba seregülő ifjakat éjszakának idején otthon tartsuk, hogy dorbézolásaikat, nemi kicsapongásaikat megakadályozzuk: ennek sokkal, de sokkal több utjamódja van, semmint az, amit Apponyi ajánlott s minisztersége idején meg is tett.“

„Nagyon is kényelmes és felületes az az álláspont, hogy egyszerűen meg kell szüntetni a tornaversenyeket s akkor majd nem kell a fejünket törni azon, hogy e versenyekkel járó esetleges bajokon segítsünk, azokat javítsuk. Hogy a kísérő tanárok felügyeletében, hogy egy bizonyos kaszárnya-rendszerű inspekcióban rejlik az egész kérdés kulcsa: arra nem gondol Apponyi, aki, úgy látszik, egészen elfelejtette, hogy minden hálóterem ajtaját be lehet zárni.

De ítéljen valaki bármilyen módon az országos versenyzés felől, azt senki sem tagadhatja, hogy az ifjusági versenyeket meg kell tartani javított, akár kicsinyített formában is. A versenyzés hatása a testgyakorlatok terén, kellő ellenőrzés mellett, csak előnyös lehet.

Örömmel és reménnyel tölthet el bennünket miniszterünknek az a kijelentése is, hogy jövőre az állami költségvetésbe nagyobb összeget vesz fel a testnevelés céljára. Nagyon jól tudjuk, hogy e költségek közt nem fog még szerepelni a legfontosabb ügyre szükséges összeg, az állami tornatanárképző költsége, de

azt hisszük, már nem sok idő telik addig, míg az intézmény megvalósul.

Az ifjusági versenyek helyett azt tapasztaljuk, hogy a sportegyletek rendeznek ifjusági versenyeket, melyek ellen általánosságban nincs is kifogásunk, de mégis jobb volna, ha e versenyeket az iskolák rendeznék. Azt reméljük e téren, hogy miniszterünk után egyöntetűen meg fognak alakulni a középiskolák sportkörei, melyek után az ifjuság az iskola körében hódolhat minden neki való sportnak.

Az országgyűlésen elhangzott beszédek azért keltenek bennünk jó reményeket, mert itt-ott újabb, szabadabb felfogást találunk bennök. De a rendszeres testgyakorlás ellen hangzott felszólalások a célon tülkölnek. A szabadtéri gyakorlatok, a játékok erősebb gyakorlása nem zárja ki a rendszeres gyakorlatokat.

Örömmel kell üdvözölnünk azt az óhajt is, mely az országgyűlésen a tornatanárság anyagi helyzetének és erkölcsi tekintélyének emelését sürgette. Bizony, ez a dolog nyitja! Mert minden szónak, minden eszmének, minden szép reménynek itt az alapja.

Fővárosi iskolafürdők tervezete.

Dr. Ottó József.

(Folytatás.)

D) Felsőbb leányiskolák és leánygymnasiumok.

I. kerület	Felsőbb leányiskola	192	tanuló
IV. „	Felsőbb leányisk. (Veress Pálné-utca)...	257	„
IV. „	Felsőbb leányiskola és leánygymn. (Váci-u. 43.)	132	„
IV. „	Angol kisasszonyok felsőbb leányiskola...	158	„
VI. „	Fels. leányisk. és gymn.	653	„
VII. „	Erzsébet női iskola	173	„
összesen 6 iskola		1387	tanuló

E) Kereskedelmi iskolák és tanfolyamok.

II. ker.	Felső keresk. fiúisk. (Ponty-utca)	266	tanuló
II. „	Női kereskedelmi tanfolyam (Battyhányi-utca)	127	„
III. „	Női kereskedelmi tanfolyam (Bécsi-ut 35.)	48	„
IV. „	Női kereskedelmi tanfolyam (Károlyi-utca 10.)	—	„

V. ker. Női kereskedelmi tanfolyam (Vadász-utca) ...	131 tanuló
V. „ Keresk. akadémia és keresk. iskola (Alkotmány-utca) ...	732 „
VI. „ Felsőbb keresk. fiúiskola (Nagymező-utca) ...	362 „
VI. „ Röser keresk. és polgári (Aradi-utca) ...	424 „
VII. „ Felső kereskedelmi iskola (Rózsa-utca 1.) ...	384 „
VII. „ Női kereskedelmi tanfolyam (Peterdy-utca) ...	44 „
VII. „ Női kereskedelmi tanfolyam (Dohány-utca) ...	— „
VII. „ Női kereskedelmi tanfolyam (Aréna-ut) ...	— „
VIII. „ Felsőbb kereskedelmi isk. (Rökk Szilárd-utca) ...	415 „
VIII. „ Keleti akadémia (Eszter- házy-utca 1.) ...	75 „
VIII. „ Női kereskedelmi tanfolyam (Práter-utca) ...	3 5 „
IX. „ Felsőbb kereskedelmi isk. (Mester-utca) ...	408 „
összesen 17 iskola	3711 tanuló

F) Ipariskolák.

VII. ker. Áll. felső építő és iparisk. (Tökölyi-ut 74.) ...	366 tanuló
VIII. „ Áll. női ipariskola (Szent- királyi-utca 47.) ...	— „
IX. „ Közp. iparisk. (Oroszlán- utca) ...	851 „
és 2 elemi isk. rajztanítói tanfolyam	103 „
összesen 3 iskola	1320 tanuló

G) Polgári isk. tanító- és tanítónőképzők.

I. ker. Állami polgári tanítóképző (Győri-u. 15.) ...	188 tanuló
IV. „ Róm. kath. polgári tanítónő- képző (Angol-kisasszonyok) ...	54 „
VII. „ Állami polgári tanítónőképző Erzsébet női iskola ...	163 „
összesen 3 intézet	341 tanuló

H) Elemi tanító- és tanítónőképzők.

I. ker. Áll. elemi tanítónőképző inté- zet (Győri-u. 15.) ...	— tanuló
II. „ Áll. elemi tanítónőképző inté- zet (Csalogány-utca 45) ...	183 „
IV. „ Kath. elemi tanítónőképző in- tézet (Váci-ut 47.) ...	187 „
VI. „ Állami tanítónőképző intézet (Felsőerdősor-u. 3.) ...	— „

IX. „ Tanítónőképzőintézet (Ranol- der-utca) ...	176 tanuló
összesen 5 intézet	546 tanuló

**Kimutatás a fenn említett intézetek tanulói által fűrdés
és uszás czimén befizetendő összegekről.**

A) 86 Elemi iskola : 52,484 tan. á 1 kor. = 52,924 kor. + 1000 felekezeti	53,924 kor.
B) 9 Polgári isk. : 15,692 tan. á 2 kor. = 31,384 „	
C) 21 Középisk. : 11,136 „ á 3 „ = 33,408 „	
D) 6 Felsőbb leányisk. és leánygymn. 1387 tanuló á 2 kor. ...	= 2,674 „
E) 17 Kereskedelmi iskola és tanfolyam 3711 tanuló á 3 kor. ...	= 11,132 „
F) 3 Ipariskola : 1320 tan. á 1 kor. ...	= 1,320 „
G) 9 Polgári tanító- és tanítónőképző intézet : 351 tan. á 1 kor. ...	= 351 „
H) 5 Elemi tanító- és tanítónőképző intézet : 546 tan. á 1 kor. ...	= 546 „
összesen	134,740 kor.

A hat 3—4 emeletes bérház jövedelme á 24 ezer korona, összesen 144 ezer korona. A hetedik bérház, ahol a tornatanári képző lesz, csak 20,000 korona, összesen : **164 ezer korona.**

A szünidőben hetenkint 4-szer a 7 iskolafűrdő a nagyközönség rendelkezésére bocsátatnék (háromszor használná az ifjuság) s a nagyközönség belépti díjaiból összesen **20,000 korona folya be**

Az iskolafűrdők összes jövedelme :

1. Az ifjuság koronás befizetéseiből	134,740 kor.
2. A 7 bérház jövedelme ...	164,000 „
3. Nagyközönség befizetési jegyekből	20,000 „
összesen	318,740 kor.

**Kimutatás a fenn elsorolt iskolák tanulóinak számáról
kerületenkint.**

I. kerület.

8 Elemi iskola ...	4038 tanuló
1 Felsőbb leányiskola ...	192 „
4 Polgári iskola ...	991 „
1 Gymnasium ...	612 „
1 Polgári iskola tanítóképző ...	188 „
1 Elemi iskola tanítóképző ...	— „
összesen	6021 tanuló

II. kerület.

6 Elemi iskola ...	2474 tanuló
2 Polgári iskola ...	981 „

2 Kereskedelmi iskola	393 tanuló
3 Középiskola	1162 „
1 Tanítónőképző	183 „
összesen	5 93 „

III. kerület.

5 Elemi iskola	3345 tanuló
2 Polgári iskola	383 „
1 Középiskola	398 „
1 Kereskedelmi tanfolyam	48 „
összesen	4194 tanuló

IV. kerület.

2 elemi iskola	963 tanuló
2 polgári iskola	435 „
3 felsőbb polg. és leány-gymn.	389 „
2 középiskola	1232 „
1 polgári tanítónőképző	— „
1 elemi tanítónőképző	187 „
összesen	3206 tanuló

V. kerület.

3 elemi iskola	2083 tanuló
3 polgári iskola	1179 „
1 keresk. akadémia	732 „
1 keresk. tanf.	131 „
3 középiskola	1360 „
összesen	5485 tanuló

VI. kerület.

14 elemi iskola	11455 tanuló
6 polgári iskola	2030 „
2 kereskedelmi iskola	786 „
1 felsőbb leányiskola	653 „
2 középiskola	1063 „
összesen	15987 tanuló

VII. kerület.

15 elemi iskola	9786 tanuló
11 polgári iskola	5616 „
1 felsőbb leányiskola	173 „
1 kereskedelmi iskola	384 „
3 kereskedelmi tanf. (csak egy)	44 „
1 felső építő-ipariskola	366 „
3 középiskola	2554 „
1 polgári tanítónőképző-int.	163 „
összesen	17086 tanuló

VIII. kerület.

14 elemi iskola	9690 tanuló
5 polgári iskola	2503 „
1 keleti akadémia	75 „
2 kereskedelmi isk. és tanf.	750 „

1 felsőbb ipariskola	— „
1 női ipariskola	— „
2 középiskola	1846 „
összesen	14864 tanuló

IX. kerület.

10 elemi iskola	6246 tanuló
2 elemi (a X-ik kerületből)	830 „
4 polgári iskola	1172 „
1 Felső kereskedelmi iskola	408 „
1 ipariskola (és 2 elemi iskola rajztanfolyam)	954 „
2 középiskola	909 „
1 tanítóképző-intézet (Ranolder)	176 „
összesen	10695 tanuló

Kimutatás a fürdőházak elhelyezéséről.

Az I. és II. kerület összesen (11214 tanulóval)	1 fürdő
A III. kerület (4194 „)	1 „
A IV. és V. kerület (8691 „)	1 „
A VI. kerület (15987 „)	1 „
A VII. ker. *) és tornatanári képző (17086 „)	1 „
A VIII. kerület (14864 „)	1 „
A IX. kerület (10695 „)	1 „
összesen	7 fürdő

Testnevelés ügye az országgyűlésen.

1911. június 19.

Polónyi Dezső helyteleníti, hogy a testnevelés-ügyi tételt a miniszter leszállította. A testnevelés különösen az elemi és középiskolákban van elhanyagolva. Angliában a középiskolákban tizenöt napot fordítanak a tanulásra, tizenöt napot a szórakozásra, testedzésre és pihenésre. Ugy kellene átalakítani a testnevelést, hogy egyéneket neveljünk.

Ilosvay Lajos szintén a testnevelés érdekében szólal föl. A test és a szellem foglalkoztatását csak jól képzett iskolaorvos irányíthatja; ezért az iskolaorvos hatáskörének kiterjesztését óhajtja. Mivel a főiskolai hallgatónak, ha lelkiismeretes ember, igen kevés ideje marad a mozgásra, a főiskolákon a sportnak terjedését minden eszközzel elő kell mozdítani.

Bernát Béla a nemzeti tornaegyesület támogatását ajánlja. A tornászati rendszerek közül a németet tartja legjobbnak, amely a tanulókat fegyelemhez szoktatja.

Sümei Vilmos szintén híve a rendszeres tornázásnak, de az atletikának, és testedzésnek más fajait

*) A VII. kerületben, a tanulóifjúság nagy száma miatt, esetleg még egy iskolafürdő volna felállítható.

nem szabad lekicsinyelni. A tornatanitók anyagi helyzetének és erkölcsi tekintélyének emelését szeretné.

Hock János örömet fejezi ki amiatt, hogy az ifjúság már megkedvelteti a sportot a közönséggel; egy-egy football-mérkőzésen husz-huszonötezer ember gyönyörködik ifjainkon s az ily versenyeken a társadalmi osztály-ellentétek eltűnnek. Nem ellensége a tornának, de a magyar temperamentummal a német torna rendgyakorlatai alig egyeztethetők össze; a torna egyedül a fegyelem erősítésére való, másra nem. A testedző játékok az egész ifjúságra kiterjednek, az athletika pedig a kiváló erejű emberek terrénuma, a betetőzése a testi nevelésnek és azon kezdeni az iskolában nem lehet. Az bizonyos, hogy ha nálunk a testi nevelés az iskolában felkaroltatnék és a társadalom által is, nem volnának olyan szomorúak viszonyaink, hogy pl. ma Magyarországon a társadalmi élet élénksége vagy pangása nem is függ mástól, mint egy-egy kártyakompániától. A magyar társadalomnak összes szórakozása családi helyeken, multságokon, nyilvános helyeken abból áll, hogy a férfiak megszöknek a társaságtól és mennek a maguk zöld asztala mellé. Külföldön a különböző társadalmi osztályok emberei ki-mennek a szabadba, golfoznak, de nem kártyáznak, hanem szabad idejüket szabad levegőn töltik, hogy szervezetüket megerősítsék, testi erejüket fejlesszék. Nálunk futnak a kávéházba, ott töltik az időt és ebben a helytelen társadalmi irányzatban rejlik az oka annak, hogy Budapestnek tulajdonképen társas és kulturális élete is teljesen be van szorítva a kávéházi élet megromlott levegőjébe és elmondhatjuk, hogy Magyarország társadalmi életének egyik fő hibája, hogy a nemzet géniusza még a kártyagyárakra is kiterjed és Piatnik a magyar koronával disziti fel a piros hetest, vagy a makkhetest, nem tudom melyiket, mert én nem vagyok kártyás. (Derűtség.) Az ifjúság nagyon megsínyli a hiányos testi nevelés bajait. A fejlődésnek ama korszakában, mikor az agy az ifjkorban tulajdonképen a legerősebben fejlődik, az iskolákban az a hibás rendszer uralkodik, hogy teletömik azt a fejletlen agyat mindenféle adatokkal, részletekkel, olyan ismeretekkel, amelyeknek tudására tulajdonképen szüksége nincsen s ez alatt a teher alatt az a gyermekagy, amely azt fel sem foghatja, meg nem értheti, csakhamar leröskad és elbutul. Méltóztassék csak megnézni, az iskolákban a legkiválóbb tanulók — nem a zseniálisokról beszélek, mert azok kivételek, hanem közönséges tanulókról, — akik az iskolában többnyire nehéz munka árán, az ő kitartó szorgalmuk árán felküzdötték magukat az első helyekre, az életben lemaradnak. Sok igazsága van annak a francia pedagógusnak, aki azt mondotta, hogy annak, hogy én el nem butultam és hogy értelmes, önállóan gondolkodni tudó egyén lettem, annak egyetlen egy oka csak az, hogy gyermekkoromban, ha csak lehetett, kibújtam a tanulás kötelezettsége alól. (Derűtség.) Bocsanatot kérek, ezt a beszédemet termé-

zetesen nem az ifjúság részére mondom. Mert minden ifjunak kötelessége a benne fejlődő tehetségeket felhasználni, kifejleszteni, szorgalommal és kitartó munkával. De a rendszerre mondom. Ha az a rendszer nem kívánt mást a gyermektől, mint részleteknek beraktározását az agyba, akkor az az agy nem lesz más, mint egy katonai magazin. Az iskolának nem az a kötelessége, hanem az, hogy tanítsa meg az ifju agyat gondolkodni, önállóan cselekedni, tanítsa meg az agyat a legmagasabb logikai funkeziókra, generalizációra, abstrakcióra, hogy ezeket rendszerre tegye az agyában, hogy eként a gyermek érvényesülni tudjon majd az életben is. Ha mi a gyermekekben fiziológiai rossz hajlamokat akarunk idején elfojtani, azt nem morális leczkékkel érjük el, hanem testi kifárasztással. Angliában a nők tiszteletét, becsülést és a társadalmi érintkezésben a két nem között a bájos egyszerűséget és természetességet mi adja meg? Az, hogy együtt tenniszeznek, golfoznak és játszanak és e játék annyira elfoglalja minden tehetségüket, képességüket, hogy lassankint hozzácsiszolódnak egymáshoz és a két nemben az összeforrott, egységes embert látjuk, akik kiegészítik egymást. Nálunk az ifjúságnak nincs módjában, hogy ily helyes módon érintkezzék és amint érintkeznek, amint társadalmilag valamilyen helyzetben összeköttetésbe lépnek, akkor a szülők és a társadalom midjárt veszedelmek forrását látja ebben az érintkezésben. És, sajnos, igazuk is van, mert nálunk a két nemű ifjúság arra szorítkozik, hogy a férfi hogyan kurizáljon, hogyan mondjon szépeket, a leány pedig hogyan flirtoljon. Mert amikor a két nem nálunk kölcsönösen érintkezik társadalmi úton, nem adunk nekik munkát, testedző játékot, amely mindkettőnek figyelmét, képességét leköti és szórakoztatja. Ezért kezdenek kölcsönösen hazudni egymásnak, mert az egész érintkezésük komoly alap nélkül egyszerűen léhaságokra szorítkozik. (Élénk helyeslés.)

Gróf Apponyi Albert nagyon helyesli azt a fel-fogást, mely a testnevelésnek a közoktatásban nagyobb szerepet akar juttatni. Amint az iskolákat ki kellett szabadítani régi oduikból és modern épületekbe kellett áthelyezni, úgy az iskolázásnak anyagát is meg kell változtatni, úgy hogy a tanítási tervbe a pedagóguson kívül az orvosnak is legyen beleszólása. Az angol rendszert mégse fogadja el, mert az angolok a sportban nagyon tuloznak, a tudomány rovására. Az angol kereskedelem azért nem bír már versenyezni a némettel, mert a német utazó alaposabban képzett, mint az angol. Az egymással szemben álló irányokat a testnevelés ügyében ki kell egymással egyenlíteni s a torna és athletika között kompromisszumot kell létesíteni.

Polónyi Dezső: Már megvan!

Gróf Apponyi Albert: Nincs meg! Athletika még nem foglalta el azt a helyet, mely megilleti. Mivel nálunk a fegyelmetlenségre való hajlam igen nagy, a

német tornarendszert sem szabad elhanyagolni. A testnevelésnek a közoktatásügyi miniszteriumban külön ügyosztályt kellene szervezni. Megvallja, hogy az országos tornaversenyeket ő szüntette meg, ez az ő egyéni cselekedete volt. Pedagógiai értéke az ily összesereglésnek semmi sincs; nem szabad parádéra előkészíteni a tanulókat, mert ezzel meghamisítják az igazi eredményeket; erkölcsi szempontból pedig a legveszedelmesebb dolgok egyike az ily összesereglés; a parlament iránt való tisztelete tiltja, hogy elmondja azokat a szomorú tapasztalatokat, amelyeket hivatalos jelentésekből szerzett.

Polónyi Dezső: Tessék rendőröket állítani a mulatók elé!

Gróf Apponyi Albert: Ajánlja a miniszternek, hogy nagyon fontolja meg az országos tornaverseny ügyét, mielőtt határozná. (Helyeslés.)

Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter szintén igen nagy fontosságot tulajdonít a testnevelésnek, helyesebben szólva a testi és lelki nevelés harmóniájának. Az országos tornaversenyeket nem megszüntetni, hanem decentralizálni óhajtja. (Helyeslés.) Az ősz folyamán különben értekezletet fog összehívni az országos testnevelési tanács szervezése ügyében. A jövő évi költségvetésben különben a testnevelés költségeit fel fogja emelni. (Helyeslés.)

A gyakorlati nevelés.

Dicséretes, tanulságos és érdekes mozgalom indult meg legújabbán Hollandiában, amely állam az ifjúság nevelése terén tudvalevően eddig is szép sikereket mutatott fel. A „Padvinders“ (Uttalálók mozgalma) szervezetéről van szó, célja pedig az ifjúságnál az önállóság, a jellemzilárdság, az egészség és a szellemi és testi erő fejlesztése, továbbá alkalmat adni a fiatal nemzedéknek arra, hogy elvégzett munkája után a szabadban szórakozhasson, tanulás, vagy kézi munka alapján tapasztalatokat szerezzen és hogy tevékenységet, szorgalmat, jó és szerény modort, megbízhatóságot és erényes tulajdonságokat öntsön a fogékony lélekbe.

A Padvinders társaságnak alakulásánál mindjárt ötszázezer fiatal ember állott zászlaja alá. A Padvinders, illetőleg a Boy Scouts hazája Dél-Afrika, ahol Mafeking ismert és világszerte híres védője, Baden Powel angol tábornok, alapította a Boy Scouts (hadi-kém ifjak) csapatát és ezek az ifjak az angol katonai szaktekintélyek szerint tökéletesebb, hasznosabb és eredményesebb munkát végeztek, mint a katonák. A hős tábornok visszatérve hazájába, ott is szervezte a Boy Scouts társaságot, de már az eredeti szabályoktól eltérően, a tapasztalt tanulságok alapján. Az angol

boy scoutsokat úgy nevelte, hogy azok minden körülmények között tudjanak magukon segíteni, tanulják meg a szigorú kötelességteljesítést, odaadó szeretettel viseltessenek más embertársaik iránt, azokat szükség esetén támogassák, rendet, fegyelmet és gyakorlatiaságot tanúsítsanak minden cselekedetükben és hogy ezek a tulajdonságok megkönnyébbítsék utjaikat a mindennapi nehéz életben és a társadalomban. Röviden összefoglalva, körülbelül ennyi az oly nagy szeretettel felkarolt Padvinders-nevelésnek a programja és célja. Az átreformált rendszer tehát már nem bir katonai jelleggel.

Oroszországban szintén megindult már a mozgalom, ott azonban inkább katonai szellemben mozog és ezért az angolok szerint nem vezethet sikerre. Baden Powel, noha tábornok volt, mégis elejtette a katonai mintát. A Padvindersek csapata mindazonáltal szereti és kedvvel műveli azokat a fegyvergyakorlatokat is, amelyek a hadsereg részére vannak előírva.

A Padvindersek vezetői előkelő és magasrangu férfiak. Az ifjak szabad délutánjaikon főnökeikkel kimennek a szabad természetbe és ha zivatar vagy eső kerekedik, egy pillanat alatt sátrakat emelnek és azok alatt tanyáznak. Hidakat építenek, fát vágnak, tüzet raknak, sütnék főznek, térkép után állapítják meg az utakat és a napfény vagy csillagjárás segítségével meghatározzák a magasságokat és távolságokat, kar, zászló, fény, tűz segélyével és Morse-távíró jelekkel jelzéseket adnak, baleseteknél segédkeznek és betegeket ápolnak. Életmódjuk a leghigiénikusabb és dohányzás, ivás s olyan szokások, amelyek egészségtelenek, energikus intézkedésekkel kerülnetnek.

A Padvinders nevet egy havi próbaidő eltelte után nyeri el a jelölt és második osztályos lesz akkor, ha balesetnél már segített, ha Morse-távírógépen dolgozik, ha egy kirakat tartalmát, amely előtt egy perczig állott, meg tudja határozni, ha tizenkét percz alatt egy mértföldet megy, ha tud főzni és ha takarékos. Első osztályossá pedig akkor avatják fel, ha jól uszik, ha tűz, fulladás, gázömlés, rosszullét és öngyilkossági eseteknél ismeri alaposan a mentési módokat ha izlésesen el tud készíteni két különböző ételneműeket tartalmazó ebédet, ha kopaszt és süt szárnyasokat, ha térképen gyorsan és hiba nélkül olvas és ha magasságot és távolságot legfőlebb 25 százalék tévedéssel megbecsülni képes.

A csoportvezető mindig nagykorú és rangja, valamint elméleti és gyakorlati tudása révén erkölcsi felőbbséggel bir a fiatalok felett.

A mozgalmat Hollandiában igen meleg szimpátiával fogadták. A városokban már mindenütt csoportok működnek, a tagok száma pedig egyre szaporodik. A ligának saját organuma van, amely az iskolákban és az ifjúság köreiben igen elterjedt és olvasott. A hollandiai szülők az új nevelési rendszerről igen előnyösen

nyilatkoznak és gyakorlati s erkölcsi értékénél fogva fényes jövőt jósolnak neki. Angol és német pedagógusok pedig, akik a kérdéssel behatóan foglalkoztak, azt állítják, hogy a Padvindersek hamarosan be fogják jární egész Eorópát, annak meghonosítása ép oly divatos sporttá fog fejlődni, mint a football és biztosra vehető, hogy előnyös és a közre hasznos s áldásos jelentőségénél fogva az ifjúságnak ez az emberszere-tetre, önállóságra és a gyakorlati életre való nevelés-rendszere gyorsan meg fogja hódítani az összes kultur-államokat.

Ime, a nyugati államokban minden tényező oda törekszik, hogy erős, egészséges és életrevaló nemzedéket neveljen a generációból, nálunk pedig már hetekig vert magas hullámokat a kultusztárcza költségvetési vitája és mindenről volt szó, csak épen a nevelésnek hasznos és valódi értelemben vett gyakorlati és produktív irányával nem foglalkozott senki sem.

Az ifjúság tornaünnepe.

A komoly küzdelmek nagy viharában megviselt öreg millennáris pálya elragadó látványt nyújtott. A „nagyok” annyi dicsőségének színhelyén ezuttal szemet gyönyörködtető színes káoszban a nemzet jövő remény-sége, az ifjúság sürgött-forgott, — bizonyosságot szolgáltatva a magyar faj sportratermettségéről.

A középiskolai tanulók tornaversenye mindenkor a legjelentősebb eseménye volt az ifjúsági testnevelés-ügynek és hogy az idén annak megtartását még nagyobb örömmel fogadjuk, az csak azért van, mert a mult évre tervezett, de a bölcs kormány által lefújt modern tornaversenynek ez volt az első bemutatása. A tornaverseny programja ugyanis a modern sport-nak megfelelően olyan tökéletesen van összeállítva, amely a leghivatottabb módja az ifjúság helyes irányu testnevelésének.

Junius 2-án a távolugró és az uszóversenyek kerültek sorra, melyek eredményeit alább adjuk:

Távolugrás. III. oszt. tanulók: 1. II. ker. állami főreáliskola. (Frint S. 3'55, Englert G. 3'52, Kellner G. 4'12, Hellmaich A. 5'95, Illés Mihály 4'52, Kirschenbaum B. 3'86, Seifert Gyula 4'05, Windholz T. 3, Jürk A. 4'50, Bramader J. 4'19) 41 méter 51 cze-n-ti-méter. Tanáruk: lekesei Sulyok János.

2. VIII. ker. állami főgimnázium: (Dubovitz D. 4, Mészáros K. 3'98, Scheffer Ö. 3'86, Kiss A. 3'73, Schwarekopf P. 3'79, Veletzky F. 4'32, Jobszt L. 4'49, Balogh A. 4'06, Nagy S. 3'92, Duschek F. 5'13) 41 méter 28 czentiméter. Tanáruk: Tomcsányi Béla.

3. VI. ker. állami főreáliskola. (Brichta 4, Bog-row 4'50, Jemmold 3'90, Jóföldi 4, Braun 3'80, Józsa

4'10, Lányi 3'95, Tóth 4'45, Sándor 4'10, Zapotoczny 4'40) 41 méter. Tanáruk: Michnay Gyula.

Folytatólag hehelyezve lettek VII. ker. István-uti főgimnázium III. csop.: 40'77. II. ker. Érseki-főgimnázium 40'75, X. ker. állami főgimnázium 40'52, VI. ker. főgimnázium I. csoport 40'25, II. ker. főreáliskola I. csoport 40'24, VII. ker. István-uti főgimnázium II. csoport 39'63, I. ker. állami főgimnázium I. csoport 39'54. Részt vett 18 intézet 34 tizes csoporttal.

IV. oszt. tanulók: II. ker. Érseki-főgimnázium (Gerge I. 4'90, Vvsinszky K. 4'25, Vosinszky L. 4'50, Jakab N. 4'80, Eperjesy L. 5, Major I. 4'82, Rohács L. 4'50, Matts Z. 4'60, Kertész B. 4'30, Kostyál F. 4'30) 46 méter 47 czentiméter. Tanáruk: Kuncze Géza.

2. I. ker. állami főgimnázium (Gattán M. 4'21, Gruics György 4'83, Lorenz R. 3'90, Koch A. 4'67, Kensch K. 4'87, Pischinver E. 4'23, Pujner J. 4'61, Horvát G. 4'30, Schüller J. 4'87, Weisz I. 5'30) 45 méter 87 czentiméter. Tanáruk: Szaffka Manó.

3. II. ker. állami főreáliskola. (Alm G. 4'42, Baran F. 4'42, Hegedüs P. 4'92, Hissz G. 4'85, Horváth G. 4'32, Kerth J. 4'49, Klassohn G. 4'49, Langer P. 4'12, Max G. 4'12, Turchán D. 4'80) 45 méter 04 cze-n-ti-méter. Tanáruk: lekesei Sulyok János.

Folytatólag helyezve lettek: VII. ker. István-uti főgimnázium I. csop. 44'75, VI. ker. állami főgimnázium I. csop. 44'73, VIII. ker. városi főreáliskola II. csop. 43'79, X. ker. Köb. állami főgimnázium II. csop. 43'51, VII. ker. István-uti főgimnázium II. csop. 43'05, III. ker. állami főgimnázium 42'76, VI. ker. állami főreáliskola I. csop. 42'38. Részt vett 18 intézet 28 tizes csoporttal.

Uzás 33½ méter. III. oszt. tanulók. (Egyéni versenyek.) 1-ső csoport: Szabó Ferencz III. ker. áll. főgim. 2. Nánassy Gy. VIII. ker. Vár. főreál. 3. Urbányi V. VII. ker. István-uti főgim. Idő: 31 mp.

2-ik csoport: Fleischmann J. V. ker. áll. főreál. 2. Eberhardt E. IV. ker. kegyesr. főgim. 3. Tóth E. IV. ker. vár. főreál. Idő: 31 mp.

3-ik csoport: 1. Kiss E. IX. ker. ref. főgim. 2. Detela B. II. ker. áll. főgim. 3. Galster L. VIII. ker. gyak. főgim. Idő: 30 mp.

4-ik csoport: 1. Gendrassik Gy. VIII. ker. vár. főreál. 2. Weiner I. VI. ker. áll. főgim. 3. Englerth G. II. ker. áll. főreál. Idő: 31 mp.

5-ik csoport: 1. Nagel I. V. ker. főreál. 2. Pollák G. V. ker. főreál. 3. Horváth L. IV. ker. kegyesr. főgim. Idő: 32 mp.

6-ik csoport: 1. Bojár L. II. ker. főreál. 2. Kellner I. IV. ker. vár. főreál. 3. Albecker M. VI. ker. főgim. Idő: 31 mp.

7-ik csoport: 1. Péterffy Miklós IX. ker. főgim. 2. Potóczky Kálmán VIII. ker. állami főgim. 3. holt-verseny Rózsa N. VI. ker. főreál., Tamásy A. VII. ker. István-uti főgim. Idő: 30 mp.

IV. oszt. tanulók. (Egyéni versenyek.) 1-ső csoport: 1. Szőke Béla VIII. ker. áll. főgim. 2. Hübner U. III. ker. áll. főgim. 3. Szigeti F. IV. ker. kegyesr. főgim. Idő: 28 mp.

2-ik csoport: 1. Radits K. VIII. ker. főreál. 2. Kiss K. IX. ker. főgim. 3. Török T. VIII. ker. főgim. Idő: 29 mp.

3-ik csoport: Breslmayer P. IV. ker. kegyesr. főgim. 2. Horváth D. VII. ker. Baresay-utcai főgim. 3. Ferenczy István VIII. ker. főgim. Idő: 26 mp.

4-ik csoport: 1. Krausz D. VII. ker. Baresay-utcai főgim. 2. Horváth L. VIII. ker. gyak. főgim. 3. Schunk G. IV. ker. főreál. Idő: 26 mp.

5-ik csoport: 1. Marscholszky I. IV. ker. vár. főreál. 2. holtverseny: Váli Gy. I. ker. főgim. és Balog János VI. ker. főgim. 3. Réhner M. VII. ker. ág. ev. főgim. Idő: 29 mp.

6-ik csoport: 1. Weisz I. I. ker. főgim. 2. holtverseny: Aczél István VIII. ker. főreál. és Goldner A. IV. ker. főreál. 3. Hoz Sándor VII. ker. István-uti főgim. Idő: 29 mp.

7-ik csoport: 1. Geisler D. II. ker. főreál. 2. Lázár E. VII. ker. István-uti főgim. 3. Horváth Z. István-uti főgim. Idő: 28 mp.

A június 2-iki uszóversenyeken részt vett 14 csoport 140 tanulóval. Június 3-án reggel fél 9 órakor kezdődtek a versenyek. A sorrend a következő: 1. Magasugrás V—VIII. oszt. tan. 2. Javitó ugrással. Stafétafutás (intézeti) V—VIII. oszt. tan. 3. Uszás V—VIII. oszt. tan. egyéni (és intézeti) staféta-uszás.

A fővárosi középiskolák tornaversenyének második napján hatalmas mezőnyök küzdöttek az elsőségért. Imponáló és felejthetetlen kép, melyet a versengő ifjuság hatalmas küzdelmével mutat. A versenyek a pálya minden helyein folynak, egy kis olimpiád benyomását keltik.

4-szer 33·3 méteres stafétauszás (intézeti): I. csoport: 1. III. kerületi állami főgimnázium. Idő: 1 perc 36·3 mp. 2. IV. ker. kegyesr. főgimn. Idő: 1 p. 45·6 mp. — II-ik csoport: 1. VII. ker. Baresay-utcai főgimnázium. Idő: 1 p. 33·4 mp. 2. VII. ker. István-uti főgimnázium. Idő: 1 p. 47·4 mp. 3. VIII. ker. állami főgimnázium, feladta. — III-ik csoport: 1. V. ker. állami főreáliskola. Idő: 1 p. 54·2 mp. IV. ker. városi főreáliskola előbbindulás, IX. ker. ev. ref. főgimnázium szabálytalan uszás miatt disqualifikáltatott. — IV-ik csoport: 1. VII. ker. István-uti főgimnázium. Idő: 1 p. 57·2 mp. 2. VII. ker. ág. ev. főgimnázium. Idő: 2 p. 11 mp. — V-ik csoport: 1. VIII. ker. állami főgimn. Idő: 1 p. 54·2 mp. 2. VIII. ker. városi főreáliskola. Idő: 2 p. 9 mp. — Döntőben: 1. VII. ker. Baresay-utcai állami főgimnázium. Idő: 1 p. 34 mp. 2. III. ker. állami főgimnázium. Idő: 1 p. 34·2 mp. 3. IV.

ker. kegyesr. főgimnázium. 4. VII. ker. István-uti főgimnázium a) csoportja.

Ezzel az intézeti uszó-staféták bajnoki versenyét a zászlóért a VII. ker. Baresay-utcai állami főgimn. stafétája nyerte meg. Tanára: Collaud Ferencz.

Távolugrás (intézeti pontverseny). A versenybíró-ság határozata folytán a III—IV-ik osztályu tanulók távolugrási pontversenyéért a II. ker. érseki főgimn. és a II. ker. főreáliskola között döntő mérkőzés lesz, melyben a zászlót a győztes intézet kapja.

A magasugrásban az intézeti pontversenyt a bajnoki zászlóért a II. ker. állami főreáliskola V—VIII. oszt. tanulóival nyerte meg 566·75 cm. összeredménnyel.

4-szer 100 méteres stafétafutás (intézeti pontverseny a bajnoki zászlóért). A döntő futamba kerültek (június 4-én): VII. ker. ág. ev. főgimn., IX. ker. ev. ref. főgimn., VII. ker. István-uti főgimn. b) csapata, II. ker. állami főreáliskola.

Festői kép tárult elénk június 4-én vasárnap délután a millenáris versenypályán. A tribünöket több ezer főnyi előkelő közönség töltötte be, szülők, testvérek, hozzátartozók, kik igaz szeretettel és lelkesedéssel jöttek ki a millenárisra, hogy legszeretettebb és legféltettebb kincsüket — gyermeküket — láthassák a küzdelem porondján szerepelni. Mennyire különbözött ez a közönség a footballmérkőzések és atletikai versenyek közönségétől. Nem láttuk a tribünön az ideges-ségtől elcsigázott klubtagok arczeit, nem láttunk olyan embereket, kik idegrendszerük felcsigázása céljából rándultak ki, hanem csupa örömteljes és büszke arcot, amit le lehetett azokról olvasni. És bennünket, kik láttuk ezt a 10 ezer főnyi tömeget, jóleső és mély érzés töltött el, mert láttuk, hogy ily módon is, nem pedig csak a már betegeskedni kezdő idegrendszer felizgatásával lehet nálunk egy sporteseménynek közönséget szerezni. Százszor többre becsüljük ezt a közönséget, amelyet egy tiszteletreméltó és ideális cél hozott ki a tribünökre és csak hálával tartozunk azon derék férfiaknak, kik óriási fáradsággal és szorgalmas munkával létrehozták ezt a felejthetetlen szép délutánt.

A június 4-iki tornaünnepély határozottan a modern elvek jegyében folyt le. Tornaszámok mintegy számüzve voltak. A szabadgyakorlatok végezte után csakis atletikai és uszóversenyek következtek. Az egyes versenyekben százával vettek részt a diákok, úgy, hogy a versenyeket már pénteken kellett elkezdeni, sőt a füleslabda és labdarugó mérkőzést csak hétfőn tudták lebonyolítani.

A millenáris pálya mögött elterülő Tucker-telkek már korán délután népesek és zajosak voltak. Itt volt ugyanis a diákok találkozó helye, ahol azok hangos trombitaszó és dobpergés mellett zázslóik alatt felvonulva találkoztak. A pálya belseje ezalatt pedig teljesen megtelt, a tribünök a szülőkkel, testvérekkel

és hozzátartozóikkal. Kellemes feltűnést keltett, hogy a pályán rendkívül sok szép hölgy volt kint, kik gyönyörű keretet adtak a hullámzó néptömegnek. Midőn pedig a katonazene egy indulóba fogott és a millennáris Stefánia-uti kapujánál megjelent az első zászló, melyet a X. ker. gimnázium barnatrikós diákjai katonás sorrendben követtek, mintegy 10 ezer néző tolongott a millennárison, mely hajdani legdicsebb napjainak egyikére emlékeztetett.

Zugó tapsvihar fogadta a katonás rendben lépő 4000 diákot, akik iskolájuk büszke zászlója után lépkedtek a porondra. A bevonulás igen izléses volt, amennyiben szakítva a multtal, nem egy hanem két irányban történt. Az előkelőségek részére emelt páholy előtt találkozott a két menet és végigvonulva a pályán, két részre szelő vonalon táblákkal jelzett helyeikre vonultak. A felvonulás imponáló benyomást keltett és megszerezte a diákoknak az első elismerő tapsorkánt, amely azután el sem akart már ülni.

Miután a csapatok elhelyezkedtek, a kis diákok sapkájukat levették, a zászlótartók földig hajtották zászlójukat és 4000 diák a lelkesedéstől kipirult arczezal rázendített a magyar Hymnusra, melyet a közönség állva, kalaplevéve hallgatott könnyekig meghatóttan.

Ezután zenészóra elvégezték az igen izléses szabgyakorlatokat. Általános feltűnést keltett a VII. ker. István-uti főgimnázium munkája. E kiváló intézetben meglátszott Adámy tornatanár nagyszerű munkája, mert diákjai voltak az egyetlenek, kik hibátlanul végezték a gyakorlatokat. Csak óriási szorgalom és fegyelem, de főleg a népszerű tanár iránti szeretet sarkallhatta a diákságot, hogy 4000 diák közül egyedül az ő munkájuk volt oly szembetűnő.

A szabgyakorlatok elvégezte után következtek a versenyek. Pompás és szindús képet nyújtott ekkor a pálya. Az egyes iskolák a részükre megjelölt helyeket elfoglalták, míg a pálya közepén folytak le a versenyek. Százzsámra folytak le a futó, mászó és kötélhúzó versenyek. Felváltva hangzott fel az egyes rekeszekben az egetverő éljenzés és sapkalengetés, aszerint, ahogy egyik-másik iskola növendéke győzött. A küzdelem igen hevesen folyt a pályaszövetség által felajánlott selyemzászlókért, és a kis diákok leghőbb óhaja volt, iskolájuknak megszerezni a bajnoki címmel járó zászlót.

A versenyek után a zászlók átadására került a sor. A kis diákok újra felvonultak zászlóik alatt a részükre megjelölt helyre. Erődy Béla kir. főigazgató szép és lendületes szavak kíséretében nyújtotta át a győzteseknek a selyemzászlókat. Két selyemzászlót nyert a II. ker. áll. főreáliskola, egyet a III. ker. áll. főgimnázium és egyet a VII. ker. ág. hitv. ev. főgimnázium. Majd a Rákóczi-induló hangjai mellett elvonultak a diákok, egy felejthetetlen gyönyörű napot

szerezve önmaguknak és mindazoknak, kik a millennáris pályán megjelentek.

A versenyek részletes eredményei:

Staféta-futás 4-szer 100 méter. 1. VII. ker. ág. ev. főgimnázium csapata (Felde István V. o., Oravetz Pál VI. o., Bruckner Aladár VII. o., Egyedi VIII. o.) Idő: 47.6 mp. (Külön mérés szerint 48.2 mp. 2. II. ker. állami főreáliskola (Szehr V. o., Rosenberg VI. o., Quittner VII. o., Ujságh VIII. o.) 3. VII. ker. István-uti főgimnázium b) csapata (Szerinka V. o., Adler VI., Roth VII. o., Mészáros VIII. o.) 4. IX. ker. rei. főgimnázium (Ruttkay, B. Pap Zoltán, Cseresnyés, Varga.)

Uszóstafféta 4-szer 33 egyharmad méter. 1. III. ker. állami főgimnázium (Wenk János V. o., Morvay Szilárd VI. o., Benedek Sándor VII. o., Szécsi Endre VIII. o.) Idő: 1 p. 34.2 mp. 2. IV. ker. kegyesrendi főgimnázium, 3. VII. ker. István-uti főgimnázium A) csapat. A győztes Barcsay-utcai főgimnáziumot diszqualifikálták, mert a csapatban két VII. osztályu tanuló uszott.

Magasugrás. V—VIII. osztály. 1. II. ker. állami főreáliskola 566.75 m. eredménnyel. V. osztály helyezése I, VI. osztály helyezése V, VII. osztály helyezése I, VIII. osztály helyezése II.

Távolugrás III—IV. osztály. I. II. ker. állami főreáliskola 86.55 m. eredménnyel. III. o. helyezése I, I. IV. oszt. helyezése III.

A középiskolák intézeti tornaversenyének utolsó napján, vasárnap, dűlőre kerültek a következő versenyszámok: staféta-futás (döntő), mászás III—VIII. oszt., futás III—VIII. oszt., kötélhúzás (intézeti csapatverseny). A futóversenyekben (70, 100, 120 méter) részt vett 69 csoport 690 versenyzővel. A 69 csoportból a három első nyert díjat minden csoportban. A mászásban 67 csoport vett részt 536 versenyzővel. A kötélhúzásban 122 csapat vett részt, csapatonként 10 versenyzővel. A versenyek végeredményeként a következő díjazási statisztikát állította össze a versenybizottság.

Bajnoki zászlót nyertek: Magasugrás: V—VIII. oszt. II. ker. áll. főreáliskola; távolugrás: III—IV oszt. II. ker. főreáliskola; nyert 75 darab ezüstérmét, 20 nagy bronz-érmét és 4 kis bronz-érmét.

Stafétafutás (VII. ker. ág. ev. főgimn.): nyert 12 ezüstérmét, 21 nagy bronzérmét, 37 kis bronzérmét.

Stafétauszás (III. ker. állami főgimnázium): nyert 12 ezüstérmét, 23 nagy bronzérmét, 18 kis bronzérmét.

A legtöbb első díjat pedig az István-uti gimnázium nyerte.

A távolugrás bajnoki versenyben a zászlóért a II. ker. érseki főgimnáziumot, a staféta-uszásban pedig

a bajnoki zászlóért a VII. ker. Baresay-utcai áll. főgimnáziumot, a versenyfeltételek be nem tartása miatt, nem helyezte elsőnek a versenybíró.

Intézetenként a következő érdemdíjazásban részesültek a résztvevő tanítézetek:

I. ker. állami főgimnázium 18 ezüst, 30 nagy bronz, 19 kis bronz. Tanár: Szaffka Manó.

II. ker. érseki főgimnázium 13 ezüst, 13 nagy bronz, 7 kis bronz. Tanár: Kuncze Géza.

IV. ker. kegyesr. főgimnázium 24 ezüst, 26 nagy bronz, 18 kis bronz. Tanár: Hámos Nándor.

IV. ker. városi főreáliskola: 7 ezüst, 7 nagy bronz, 7 kis bronz. Tanár: Cserjessy Károly.

V. ker. állami főreáliskola: 53 ezüst, 16 nagy bronz, 18 kis bronz. Tanár: Kmettykó János.

VI. ker. áll. főgimnázium: 39 ezüst, 45 nagy bronz, 22 kis bronz. Tanár: Tóth István.

VI. ker. állami főreáliskola: 52 ezüst, 44 nagy bronz, 18 kis bronz. Tanár: Michnay Gyula.

VII. ker. Baresay-utcai áll. főgimnázium: 12 ezüst, 38 nagy bronz, 22 kis bronz. Tanár: Collaud Ferencz.

VII. ker. István-uti áll. főgimnázium: 81 ezüst, 68 nagy bronz, 48 kis bronz. Tanár: Ádám Gyula. Az intézet a legtöbb díjat nyerte.

VIII. ker. gyakorló főgimnázium: 13 ezüst, 3 nagy bronz, 11 kis bronz. Tanár: Szervánszky Jenő.

VIII. ker. állami főgimnázium: 32 ezüst, 1 nagy bronz, 29 kis bronz. Tanár: Tomcsányi Béla.

VIII. ker. főreáliskola: 37 ezüst, 27 nagy bronz, 27 kis bronz. Tanár: Ujhelyi Sándor.

IX. ker. ev. ref. főgimnázium: 8 ezüst, 26 nagy bronz, 15 kis bronz. Tanár: Halász Zsiga.

X. ker. tisztv. telepi főgimnázium: 6 ezüst, 5 nagy bronz, 3 kis bronz. Tanár: Martos János.

X. ker. kőbányai főgimnázium: 2 ezüst, 27 nagy bronz, 12 kis bronz. Tanár: Bohn Ferenc.

Kereskedelmi akadémia: 7 ezüst, 1 nagy bronz és 3 kis bronz. Tanár: Cserjessy Károly.

Junius 5-én délután folyt le a millenáris versenypályán az intézeti füleslabda- és football reprezentatív mérkőzés.

A csapatok a következő összeállításban mérköztek. Fehérek: Bardach, Rádi Paizs, mindhárman VII. ker. István-uti főgimn., Ginzery VIII. ker. vár. főreál, Török, Várad VII. ker. ág. ev. főgimn., Wittenberger IV. ker. l. egyesr. főgimn., Gergye II. ker. érseki főgimn., Róna VI. ker. áll. főgimn., Köszler VI. ker. áll. főreál.

Vörösek: Pilinszky, Gottdiener, Szekerka, mindhárom VI. ker. áll. főgimn., Felde, Oravetz, Krausz, mindhárman VII. ker. ág. ev. főgimn., Huszár, Bajor VIII. ker. áll. főgimn., Szkomár VII. ker. István-uti főgimn., Döme VI. ker. áll. főreálisk.

Fehérek győztek 4:0 arányban. Féldő: 2:0. Biró: Tóth István tanár.

A labdarugó mérkőzésben részt vettek: Vörösek: Ujság II. ker. áll. főreál, Scholtz VII. ker. ág. ev. főgimn., Náday VII. ker. István-uti főgimn., Fischer VIII. ker. vár. főreál, Pilinszky VI. ker. főgimnázium, Juhász I. ker. főgimn., Huszár VIII. ker. áll. főgimn., Kövesdy II. ker. áll. főreál, Kovács L. VIII. ker. áll. főgimn., Guttman VIII. ker. áll. főreál, Gergye II. ker. érseki főgimn.

Fehérek: Köszler VI. ker. áll. főreál, Ginzery VIII. ker. vár. főreál, Gottdiener VI. ker. áll. főgimn., Glass I. ker. főgimn., Marschalkó X. ker. tisztv. tel. főgimn., Zsarnóczay IV. ker. kegyesr. főgimn., Várad VII. ker. ág. ev. főgimn., Pajzs VII. ker. István-uti főgimn., Oláh VII. ker. István-uti főgimn., Goldschmied III. ker. főgimn., Széchy III. ker. főreál.

Fehérek győztek 3:0 arányban. Féldő 2:0. Biró: Iszer Károly. — A füleslabda- és football mérkőzésben győztes csapatok tagjai ezüst-érmekkel díjazottak.

A kötélhúzásban intézetenként a következők győztek: I. ker. áll. főgimn.: IV. b), V. a), VI. a), VII. b). — II. ker. főreál.: III. a), b) V—VI—VII. — II. ker. érseki főgimn.: IV. a), b), V. — IV. ker. kegyesr. főgimnázium: IV. a) és VIII.

Uzás. Evezés.

A Magyar Athletikai Club nemzetközi uszóversenye. Két napra terjedő versennyel nyitotta meg az uszószezont a MAC. A jól rendezett versenyen a korai terminus erősen éreztette hatását. A mezőnyök nagyon gyérek voltak s a legtöbb résztvevő még trainingje legelején áll. A külföldet két gyenge klaszsisu osztrák képviselte kevés sikerrel. Kiemelendő eredmények: Toldi győzelme az 100 m-es mellúzásban, Baronyi a 100-as hátúzásban és a 3×110 méteres stafétában a MAFC. győzelme. A Margitszigeti díjat a MAC. nyerte 9 ponttal a MAFC. 6 pontjával szemben.

Részletes eredmények:

Junius 4-én, vasárnap:

400 méteres mellúzás.

1. Toldi Ödön (MTK)
2. Baronyi András (BAK)
3. Elek Imre (MAFC)

4000 méteres úzás, bajnokok kizárva.

1. Koltay János (BAK)

Kezdők versenye 66²/₃ méter.

1. Tóth László (MAC)

Gyorsuszás-staféta 3×66 méter, bajnokok kizárva.

1. MAFC (Zsoldos L., Rimanóczy, Szentgróthy).

100 méteres oldaluszás.

1. Hornung Gyula (MAC)
2. Kenyery Alajos (MAFC)

Ifjúsági gyorsuszás, 100 méter.

1. Szigeti István (MAFC)
2. Szentessy Sándor (MAC)
3. Doby Ivor (FTC)

Vegyes staféta 3×66²/₃ méter.

1. MAC (Baronyi, Pois, Schwendtner)
2. MTK (Toldi, Ladori, Munk)

400 méteres uszás. (Margitszigeti díj.)

1. Las-Torres Béla (MAC)
2. Belezna László (MAFC)
3. Ádám Sándor (FTC)

Junior melluszás 66²/₃ méter.

1. Schwendtner Pál (MAC)

200 méteres handicap.

1. Reisenleitner Béla (MAC)
2. Kenyery Alajos (MAFC)
3. Domonkos Pál (FTC)

Gyorsuszás 50 méter.

1. Rimanóczy Jenő (MAFC)
2. Lantossy József (MTK)

Ifjúsági vegyes staféta 4×66²/₃ méter.

1. MAC (Jendrassik, Szentessy, Szigeti, Tóth)
2. FTC (Ivanka, Hajba, Mészáros, Doby)

Vegyes uszás 100 méter.

1. Wenk János (FTC)
2. Wendelin István (MAFC)

Juniús 5-én, hétfőn.

Hátuszás. 100 m. (Margitszigeti díj).

1. Baranyi András (MAC)
2. Wenk János (FTC)
3. Pois István (MAC)

300 méteres junior-uszás.

1. Reisenleitner Béla (MAC)
2. Rumán Gusztáv (BAK)

Melluszás 100 méter, bajnokok kizárva.

1. Boróvi Ferenc (BAK)
2. Denyán Oszkár (BTC)

66²/₃ m. handicap.

1. Szigeti István (MAC)
2. Zsoldos László (MAFC)
3. Kunze János (OTE)

Ifjúsági gyorsuszás staféta 3×66²/₃ m.

1. MAC (Szigeti, Tóth, Szentessy)
2. FTC (Hayba, Mészáros, Doby)

100 m. uszás. (Margitszigeti díj.)

1. Belezna László (MAFC)
2. Munk József (MTK)

Vegyes staféta 3×66²/₃ m., bajnokok kizárva.

1. FTC (Wenk, Abonyi, Kunst)
2. BAK (Boróvi, Gergely, Koltai)

Műugrás.

1. Rajágh László (MAC)
2. Klausáhek Dezső (MTK)

Ifjúsági hátuszás, 100 m.

1. Selmeczy József (Ausztia)
2. Burgmayer János (MTK)

100 m. melluszás, handicap.

1. Fodor Gyula (BAK)
2. Issekutz Aurél (MAC)
3. Feldmann Gyula (BAK)

100 m. hátuszás, bajnokok kizárva.

1. Wenk János (FTC)
2. Pois István (MAC)

Melluszás, 200 m.

1. Toldi Ödön (MTK)
2. Demjén Oszkár (BTC)

Gyorsstaféta 3×100 m.

1. MAFC (Szentgróthy, Kenyery, Beleznay)
2. MAC (Horuung, Schwentner, Las-Torres).

A nap legszebb versenye; Szentgróthy testhosszal veri Horningot, Kenyery az első fordulóig növeli az előnyét, de a forduláznál annyit veszít, hogy Schwendtner már előbb fordul nála és valamivel előbb is váltja Las-Torrest, mint Kenyery Beleznayt, aki azonban biztosan 3 méterrel nyeri a versenyt az el-lankadó Las-Torres ellen. Mindkét napon csak gyér számu közönség volt jelen.

A bécsi nagy regatta. Junius 18-án már a kora délutáni órákban automobílok és egyéb járművek hosszú sora szállította a rengeteg érdeklődőt a regatának meglehetősen messze eső színhelyéhez. A fél-órai ut és a rekkenő hőség ugyancsak próbára tette a bécsi közönséget, amely azonban mindezzel nem törődve, teljesen ellepte a nézőtérseget, hol végül is kerek hétezer ember telepedett le.

Ama körülmény pedig, hogy az evezősök a nézők szemelátára szállnak vízre és valamennyi közvetlen a közönség előtt vonul fel a starthoz, csak élvezetesebbé és mozgalmasabbá teszi a regatta külső képét, amelyet minden tekintetben irigyelünk a bécsiektől. Irigységünkben jogos bosszúságot vegyít annak tudata, hogy nálunk is lehetne hasonlóan kedvező helyen rendezni regattákat, ha az illetékes tényezők kishitűségük félretételével alapos mozgalmat indítának az újpesti öböl alkalmassá tételére.

Pont fél négy órákor hangzott el az első harangszó, amely a regatta kezdetét, illetve az első startot jelezte.

A regatta megindulta nem a legjobb érzelmekeket keltette bennünk magyarokban. Az első két szám ugyanis tanulók, V., VI., VII. gimnazisták és realisták versenye volt. Öröm volt nézni, amint a zsenge ifjak az ő klinker négyeseikben dolgoztak és szívünket mégis szomorúság fogta el, mert eszünkbe ötlött, hogy nálunk az ilyen versenyek rendezésére még csak nem is gondolnak. Nálunk az olyan városokban is, hol alkalmas víz van az evezésre, inkább „üsd a harmadikat, künn a farkas, benn a bárány” és más hasonló zsánerű klaszikus játékokra szorítják az ifjúságot, — állami felügyelet mellett.

Elkedvetlenített bennünket a biztos győztesnek várt Hackel szereplése is a junior egyesben. Jobb tártával, illetve nagyobb rutinnal könnyen elkerülhetővé lett volna az a baleset, amely egy biztosnak hitt magyar győzelmet hiúsított meg.

Csakhamar megvigasztalódtunk azonban, midőn az osztrák-magyar vándordíjért folyó noncox négyesek versenyében ezer méternél már a Pannonia Kirchknopf-négyesét láttuk elől. Kirchknopf — vagy ahogy őt

evezőskörökben nevezik, Patek — pompásan strokeolte és kormányozta csapatját és élvezet volt nézniük, amint az osztrákok nagyratartott Merz-négyesét a faképnél hagyták.

Az osztrákok már csak a Piratokban bíztak. Az volt az ő szemefényük és nekünk magyaroknak is az volt tulajdonképpen a legveszélyesebb ellenfelünk úgy, hogy szokatlan izgatottsággal vártuk Silberer gyönyörű díjáért folyó küzdelmet, amely azonban sokáig késett, mert közben még néhány jelentés és rendkívüli hosszantartó szám volt.

A nagy egyes, hol négy magyarral szemben négy osztrák vette fel a küzdelmet, sehogy sem akart sikerülni, részint a startok, részint a collisiók miatt.

Honfiai szempontból bennünket e verseny nem izgatott különösebben, mert tisztában voltunk arról, hogy az első három helyet a magyar evezősök ragadják el. Ez meg is történt, minek hiteles történetét a részletes tudósításban találja meg az olvasó.

Öt órákor startoltak junior négyesek, köztük a magyar Nemzeti. Ez utóbbit collisio miatt kizárták a versenyből és így csak osztrákok küzdöttek. A verseny alatt a rekkenő hőség csattanója gyanánt rettenetes jégeső szakadt alá, amely több, mint félóraig tartott.

Ebben a rettenetes időben két versenyt bonyolítottak le.

A II. osztályu négyes finishében nagy esodálkozásunkra sehol sem láttuk a Pannonokat, ami váratlan balesetüknek volt következménye.

Az osztrák skiffbajnokságnál már újra előmosolygott a nap, pedig igazán várható volt, mert a küzdelem nem érdemelte ki a megtekintést.

Annál gyönyörűbb volt az ezt követő junior nyolczas verseny, amelyet bár biztosan nyert a Pannonia legénysége, de igazán tudásának legjavát kellett nyújtania. A Sirály nyolczasa is nagyszerűen evezett, nekik azonban az idén különös hálszerencsájuk van. Olyan jók, hogy régen volt hozzájuk hasonló jó junior nyolczas, de az ebben a tekintetben mindig kivételt képező pannonoknál nem tudnak jobbak lenni.

Nagy meglepetés volt e versenyben a Donauhort fényes szereplése.

A nyolczasok pompás küzdelme után következett e regatta legfontosabb eseménye: a Silberer-négyes. Három induló volt.

Elsőnek az osztrákok reménysége, a Piratok eveztek fel a starthoz a közönség zajos üdvölgásától kísérve. Majd a Szebeny-négyes gépiesen pontos munkája keltett feltűnést, követve az erőteljes csapásokkal haladó Duna-legénységtől.

Szemmel látható volt az izgalom a közönség körében start előtt. Ez a verseny volt hivatva véglegesen eldönteni, hogy a mienk-e még a szupremácia. Az osztrákok nagyon bíztak az övéikben, mert előttük fogalom volt eddig a Kirchknopf-négyes és azután,

hogyan azt Budapesten sikerült a Piratoknak legyőzni, sehogyan sem tudták elképzelni, hogy a „testvér“ négyes revancheot képes venni.

A csoda azonban megtörtént, még pedig olyan módon, ami örök büszkeségére válhat annak a négy magyar testvérnek, akiknek szereplésétől függött e pillanatban a magyar evezős-sport dicsősége.

Jól sikerült start után a Pirat kap az élre, míg a Duna hirtelen két hosszát lemarad. Rendkívül heves tempót diktált a Pirat, de erőteljes rövid csapásaik bármilyen sűrűn hasították a vizet, nem tudták lerázni a nyakukról a hosszú, nyugodt huzásokkal sikló Szebenyeket. Ezer méter után a Piratok negyedhossz előnyét a Szebeny-négyes könnyen eltünteti és két-három nyugodt csapás után Pannonia van három-negyed hosszal. Gerin kétségbeesett spurttal felel erre, ami azonban megöli őt és a csapat 1200 méternél egyszerre elhal. A gyilkos tempó teljesen kimerítette őket, úgy, hogy egy erőteljes csapásra sem voltak képesek. A hátralevő nyolczszáz métert a Szebeny-fiúk az ő szemet-lelket gyönyörködtető stílusukban evezik le, míg a Duna öt hosszal hátrább, másodiknak jó be.

A regatta nem sorolható a jól sikerült bécsi regatták közé. A rendezés váratlanul rossz volt. A közönséget semmiről sem tájékoztatták, pedig a sok incidens miatt ugyancsak rászorult volna.

A verseny részletes eredménye.

Középiskolások négyese 1000 méter:

1. Obergymnasium in Lindenburg
2. Staats Realschule Wien II. kerület
4. Staats Realschule Wien XXI. kerület

Középiskolások négyese 1000 méter:

1. Ister Linz
2. Normann Wien

Junior skiff:

1. Geyling R. (Normannen)
2. Helfgott (Lundenburg)
3. Blaha L. (Lio)

Kezdők négyese:

1. Ister (Linz)

Noncoó négyes:

1. Pannonia (Kirchknopf, Jesze, Heinzelmann, Hautzinger)
2. Donauchort (Maere négyes)

II. oszt. négyes:

1. Normannen
2. Donau

Junior nyolczas:

1. Pannonia
2. Sirály
3. Donauchort

Doubló:

1. Nemzeti (Killer—Levitzky)
2. Ellida

Nagy egyes:

1. Mészáros József (Neptun)
2. Dr. Fuchs Jenő (Sirály)

Silberer négyes:

1. Pannonia (Szebeny négyes)
2. Duna (Herczegh négyes)

Szenior nyolczas:

1. Pannonia row ower

Junior négyes:

1. Hausa (Triest)
2. Union

Vigasz négyes:

1. Eintracht (Triest)
2. Donau

Torna. Athletika. Vivás.

Kollár Lajos udvari tanácsos ünneplése. Kollár Lajost, a Budapesti (Budai) Torna Egyesület elnökét, a király a testnevelésügy terén 30 éven át kifejtett eredménydus tevékenységeért, az udvari tanácsosi méltósággal tüntette ki. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége lakomát rendezett Kollár Lajos tiszteletére a Bristol-szállodában. A lakomán megjelentek sportéletünk kitűnőségei és a magyar testnevelésügy vezérférfiai, élükön dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., képviselőházi elnökkel, aki jelenleg is a Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetségének elnöke. Ott voltak még: Bolla Mihály miniszteri tanácsos, dr. Hennyey Vilmos, Iszer Károly, Lövész Antal (Szeged), a MOTESZ alelnökei, dr. Gerenday György, Demény Károly, Wettstein Gyula kuriai bíró, dr. Szentgyörgyi Imre, Friedrich Nándor, Héder Sándor, galgóczi dr. Heteés Antal, Lauber Dezső, Röser A. Edwin, dr. Pokorny Sándor, dr. Stern József kir. tan., Delkin Ferencz őrnak, Bély Mihály, Maleczki

Román szövetségi titkár, Holfeld Henrik, Ábrahám Dező, dr. Muzsa Gyula, dr. Polonyi Dezső és Sümegi Vilmos orsz. képviselők. Dr. Berzeviczy Albert magas szárnyalású gyönyörű beszédben méltatta Kollár Lajos érdemeit és a testnevelésügynek jelentőségét. Berzeviczy nagy tetszést keltett beszéde után melegen ünnepelték a jelenvoltak Kollár Lajost.

A magyar bajnokságok. A magyar athletikai sport nagy napja lezajlott! Méltó külső keretben, gyönyörű verőfényes időben, nagy és értékes belső tartalommal.

Mintegy négyezer ember jelenlétében folyt le a MASz viadala. Mind igaz sportember, aki nagy és lázas érdeklődéssel kísérte az egyes küzdelmeket. A legtöbb versenyben gyönyörű finisht vívtak a versenyzők, úgy hogy unalmas szám csak egy volt, a rudugrás, melyet Szathmáry w. o. nyert. A rendezőség azonban igen ügyesen e versenyszámot a diszkoszvetés versenyé alatt bonyolította le, úgy hogy még e versenyszám sem untatta a közönséget. Ennek azonban egyszerű oka az volt, hogy senki sem nézte, mert mindenkit a diszkoszvetés izgalmas küzdelme kötött le.

A versenyen athletikánk nem a legjobb bizonyítványt állította ki magáról, még mindig a régiiek domináltak, nincsenek új nagyságaink, kik egy szebb jövővel biztatnak. A legtöbb bajnokságban az eddiginél gyönyörűbb eredményekkel győztek, ami a stagnáció tagadhatatlan jele.

A rendezés bár jó volt, nem volt a MASz-től megszokott kitűnő. MASz e téren sokkal jobbat produkált. Ha pedig mégis megemlékezünk Sztankovits Szilárdról, úgy ennek oka az, hogy a verseny egész intézése vállaira nehezedett. Kitűnő segítőtársa volt Asztalos Gyula, ki a versenyzőket szedte össze s mindig a kellő pillanatban állította starthoz. A verseny startjai kitűnőek voltak.

Részletes eredmények:

100 yardos síkfutás.

1. Jankovich István (MAC)
2. Szalay Pál (MTK)
3. Rác Vilmos (BEAC)

Magasugrás.

1. dr. Vadon Géza (MAC)
2. Báró Wardener Iván (MTK)
3. Felsőbüky Nagy Miklós (Kassai AC)

$\frac{1}{4}$ angol mértföldes síkfutás.

1. Bodor Ödön (Postás)
2. Szerellemhegyi Ervin (MAC)
3. Radóczy Károly (MAC)

Súlydobás.

1. Mudin Imre (MAC)
2. Joanovits Szilárd (BEAC)
3. Ujlaky Rezső (Temesvári AC)

Távolugrás.

1. Szathmáry Kálmán (MAC)
2. Szalay Pál (MTK)
3. Csávossy László (BEAC)

$\frac{1}{2}$ ang. mértf. síkfutás.

1. Bodor Ödön (Postás)
2. László Imre (BEAC)
3. Mészáros Béla (Aradi TK)

Diszkoszvetés.

1. Kubolszky Károly (Postás)
2. Luntzer Gzörgy (PTE)
3. Mudin Imre (MAC)

Rudugrás.

1. Szathmáry Kálmán (MAC)

120 yardos gátfutás.

1. Kovács Nándor (FTC)
2. Horner Andor (MAC)
3. Püspöky Gyula (MAC)

1 ang. mértf. síkfutás.

1. Antal János (MAC)
2. Kiss Gyula (Aradi TK)
3. Palotai Ottó (FTC)

Gerelyvetés.

1. Koczán Mór (FTC)
2. Mudin Imre (MAC)
3. Kéri József (Szegedi AC)

3 ang. mértf. síkfutást

1. Kwieton Félix (Wiener Assos. FC)
2. Bán Kálmán (MAC)
3. Weisshaus Mihály (BEAC)

220 yardos síkfutás.

1. Déván István (MAC)

Második előfutam.

1. Jankovich István (MAC)
2. Csávossy László (BEAC)

Harmadik előfutam.

1. Rác Vilmos (BEAC)
2. Erdős Árpád (Temesv. AC)

Középfutam.

1. Csávossy László (BEAC)
2. Erdős Árpád (Temesv. AC)

Döntő futam.

1. Jankovich István (MAC)
2. Rác Vilmos (BEAC)
3. Déván István (MAC)

Magyar királyi Államvasutak Igazgatósága.

153020/F. I. szám.

A magyar királyi államvasutak igazgató-ságától azt az értesítést vettük, hogy a folyó évi május hó 1-től érvényes nyári menetrend tartama alatt a Budapest nyugoti p. u.-ról este 10 óra 15 p.-kor Báziásra, és Báziásról d. u. 4 óra 28 p.-kor Budapest nyugoti p. u.-ra indított hálókocsi, július hó 1-től, augusztus hó 31-ig bezárólag Jassenován át Oraviczáig, illetve Oraviczáról fog közlekedni.

Budapest, 1911. június hó 16-án.

A forgalmi főosztály igazgató-h.

Horánszky.

Magyar királyi Államvasutak Igazgatósága.

160972/911. szám.

Gyorsvonat megállítása Érd állomáson.

A Bosznabródból éjjel 3 óra 18 p.-kor induló és Budapest keleti p. u.-ra délután 1 óra 40 p.-kor érkező gyorsvonat f. é. július hó 1-től kezdve, Érd állomáson délután 1 óra 1 p.-kor utasok fel- és leszállása céljából egy percznél rövidebb időre, rendszeren meg fog állíttatni.

Magyar királyi államvasutak
igazgatósága.

(Utánnymás nem díjazatik.)

MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK IGAZGATÓSÁGA.

155820/A. I. a. sz.

Menetrendváltás a hőlak-nemsó-ledniczónai h. é. vasuton.

A hőlak-nemsó-ledniczónai h. é. vasuton az érdekeltség kívánságára a személyszállító vonatok ismét az előző, azaz folyó évi május hó 1-je előtt érvényben volt menetrend szerint fognak közlekedni.

Ennek folytán a délutáni vonat Hőlak-Trencsenteplícrről közvetlen csatlakozással a Budapest felől oda érkező gyorsvonathoz korábban, azaz már d. u. 12 óra 20 perczkor indíttatik; a délelőtti vonat ellenben Hőlak-Trencsenteplícrről későbbben, vagyis d. e. 9 óra 12 perczkor indul s így annak a Zsolna felől d. e. 9 ó. 3 p.-kor oda érkező személyvonathoz lesz csatlakozása Budapest, 1911 június hó 17-én.

Az általános igazgatási főosztály igazgatója helyett:

DR. SZERBÁK, főfelügyelő.

VADÁSZFEGYVEREK

Csakis elsőrendű gyártmányok!

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
utazási cikkek és távcsöveket

csekély havi törlesztésre

szállít

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

! TELEFON !
112 - 69

! TELEFON !
112 - 69

A M. KIR. ALLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest k. p. udvarról. Érvényes 1910. okt. 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest k. p. udvarra. Érvényes 1910. okt. 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
1110	5:50		sz.v.	610	12:20	sz.v.	Arad, Tövis, M.-Sziget
20	6:10			310	12:30		Hatvan
1502	6:25	gy. v.	Torbagy, Triest	8	12:40		Szombathely, Wien
10	6:40	sz. v.	Kassa, Csorba	912	12:50		Újvidék, Bród
1002	7:00	gy. v.	Wien, Graz, Sopron	1504	12:50	gy. v.	Kassa, Poprád-Felka
302	7:05		Fiume, Torino, Róma,	324	1:05	sz. v.	Gödöllő
906	7:10		Pécs, Vinkovce	1304	1:40	gy. v.	Fehring, Graz,
402	7:20		Ruttká, Poprád-Felka	602	2:00		Arad, Bukarest
1302	7:25	sz. v.	Belgrád, Sofia	4	2:05		Wien, Paris
322	7:30	sz. v.	(Stry), Lemberg,	404	2:15		Kassa, Lemberg
908	7:45		(Maramaros-Sziget)	916	2:20	sz. v.	Kiskörös
606	8:00		Fehring, Graz, Triest	312	2:25		Hatvan
1508	8:10		Gödöllő	24	2:30		Bicske
506	8:20		Belgrád, Bród, Sofia	510	2:40		Szolnok
1008	8:25		Arad, Brassó	1802	2:55	gy. v.	(Sarajevo, Gyékényes,
408	8:35		Kassa, Csorba	904	3:20		Batatonfüred, Tapolca
1708	9:00		Kolozsvár, Brassó,	304	3:30		Belgrád,
306	9:15		(Zágráb, Fiume, Pécs,	1022	3:35	sz. v.	Konstantinápoly
22	11:55	sz. v.	Bród)	326	4:25		Ruttká, Berlin
			Munkács, Lawoczne	18	4:30		Gödöllő
			(Maramaros-Sziget,	410	5:10		Komárom, Triest
			Stanislaw)	6	5:15	gy. v.	Miskolc
			Ruttká, Berlin	328	5:20	sz. v.	Győr, Sopron, Bruck-K.
			Wien, Sopron	508	5:40		Gödöllő
			Bicske	308	5:55		Kolozsvár, Brassó
				1004	6:15	gy. v.	Ruttká, Berlin
				518	6:15	sz. v.	(Zágráb, Fiume, Róma,
				330	6:25		Napoli, Nizza
				914	6:25		Nagykátá, Szolnok
				314	6:40		Pécel
				28	6:55		Topolya
				1706	7:05		Hatvan
				16	7:15		Bicske
				316	7:35		M.-Sziget, Stanislaw
				1006	7:40	gy. v.	Győr, Triest
				1510	8:00	sz. v.	Hatvan
				918	8:00		Fiume
				1912	8:25		Kassa, Csorba
				334	8:50		Kunszentmiklós-Tass
				514	9:05		Pécs, Bród, Sarajevo
				1306	9:25		Gödöllő
				608	9:30		Nagykátá, Szolnok
				1506	10:00		Fehring, Graz,
				910	10:10		Arad, Brassó
				406	10:15		Kassa, Csorba
				1010	10:25		Belgrád
				338	11:00		Kassa, Lemberg
				614	11:25	sz. v.	Fiume, Napoli
				422	11:35	v. v.	Wien, Paris
							Ruttká, Berlin
							Arad, Debreczen
							Hatvan, Szerencs

1) Nagykátától Szolnokig csak vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.
2) Csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.

A vonatok indulása
Budapest-Józsefvárosról

Délután.
332 7:00 sz. v. Gödöllő

A vonatok INDULÁSA Budapest ny. p. udvarról. Érvényes 1910. okt. 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
148	5:15	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	114	12:45	sz. v.	Wien
122	5:35		Érsekújvár, Ipolyás	180	12:55		Rákospalota-Ujpest
718	5:50		Szeged, Szolnok	182	1:30		Dunakeszi-Alag
152	6:00		Göd	4114	1:50		Piliscsaba
4102	6:10		Esztergom	504	2:00	gy. v.	(Szatmár-Nemeti,
150	6:20		Rákospalota-Ujpest	126	2:10	sz. v.	Kolozsvár, Brassó
6502	6:35		Lajosmizse, Kecskemét	164	2:15		Parkány-Nána
102	6:50	k. ost.	(Wien, Paris, Ostende,	4108	2:20		Rákospalota-Ujpest
			London)	106	2:30	gy. v.	Esztergom
512	7:00	gy. v.	(Nagyvárad, Arad,	120	2:35	sz. v.	Wien, Paris
			Brassó, Nagyszeben,	704	2:40	gy. v.	Galánta
			Körösmező)	722	2:45	sz. v.	Bukarest, Bázias
1404	7:05		Zsolna, Berlin	6504	2:50		Cegléd
104	7:55		Nagyszombat, Wien	166	4:10		Lajosmizse, Kecskemét
154	8:05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	130	4:20		Rákospalota-Ujpest
708	8:15	gy. v.	Orsova, Bázias	716	4:30		Nagymaros
712	8:30	sz. v.	(Temesvár, Karánse-	108	5:10	gy. v.	Szeged
			bes, Bázias)	724	5:15	sz. v.	Wien
4104	9:05		Esztergom	724b	5:40	sz. v.	Cegléd
116	9:20		Wien, Berlin	168	5:50		Rákospalota-Ujpest
156	9:40		Rákospalota-Ujpest	124	6:00		Nagymaros
6504	11:15		Lajosmizse, Kecskemét	724c	6:10		Cegléd
158	11:20		Rákospalota-Ujpest	124b	6:20		Nagymaros
				724	6:35		Cegléd
				4110	6:40		Esztergom
				726	6:45		Cegléd, Szolnok
				1406	6:50	gy. v.	Pozsony, Berlin
				124	6:55	sz. v.	Parkány-Nána
				170	7:00		Rákospalota-Ujpest
				728	7:35		Cegléd
				6506	7:40		Lajosmizse
				172	8:00		Dunakeszi-Alag
				710	8:05		Bukarest, Bázias
				132	8:20		(Vác)
				4112	8:30		Esztergom
				1408	8:40		Zsolna, Berlin
				118	9:30		Wien, Paris
				502	9:35	gy. v.	(Kolozsvár, Bukarest,
				706	10:15		Stanislaw)
				720	10:30	sz. v.	Szeged, Bázias, Bukarest
				140	11:10		Kiskunfélegyháza
				902	11:20	k. ost.	Nagymaros
				702	11:30	ex. v.	(Belgrád,
							Konstantinápoly
							Bukarest,
							Konstantinápoly

A vonatok indulása Buda-Császfürdőről.

4002 6:00 sz. v. Esztergom
4004 8:54 sz. v. Esztergom

4006 12:03 sz. v. Esztergom
4014 12:57 sz. v. Piliscsaba
4008 2:11 sz. v. Esztergom
4010 6:30 sz. v. Esztergom
4012 8:22 sz. v. Esztergom

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
645	4:05	sz. v.	(Arad, Püspökladány,	323	12:10	sz. v.	Gödöllő
			Debreczen-Nyárad)	609	12:30		(Tövis, Arad, Mára-
339	5:10	v. v.	Berlin, Ruttká	301	12:45	gy. v.	maros-Sziget
513	5:20	sz. v.	Nagykátá	7	12:55	sz. v.	Berlin, Ruttká
309	5:30		Hatvan	401	1:00	gy. v.	(Wien, Sopron,
908	5:45		Sofia, Bród, Belgrád	903	1:05		Szombathely
1707	5:45		Stanislaw, M.-Sziget	601	1:15		Lemberg, Munkács
19	5:55		Gyékényes, Torbagy	130	1:30		Konstantinápoly, Bród
17	6:05		Komárom	1901	1:40		Bukarest, Arad
607	6:10		Brassó, Arad				(Bród, Eszék, Pécs,
11	6:25		Wien,				Gyékényes)
405	6:30		(Lemberg, Kassa,	911	1:50	sz. v.	Újvidék
1911	6:50		Maramaros-Sziget)	1301	2:10	gy. v.	Graz, Fehring
319	6:50		Bród, Eszék, Pécs	315	2:15	sz. v.	Hatvan
1505	7:00		Gödöllő	1501	2:40	gy. v.	Bartfa, Kassa
1305	7:10		Csorba, Kassa	23	3:25	sz. v.	Bicske
507	7:20		Graz, Fehring	325	3:25	sz. v.	Gödöllő
917	7:25		Brassó, Kolozsvár	3	3:35	gy. v.	Wien, Graz
321	7:30		Kunszentmiklós-Tass	505	6:40	sz. v.	(Brassó, Kolozsvár,
311	7:40		Gödöllő	421	6:55	v. v.	Debreczen
27	7:45		Hatvan	15	7:10	sz. v.	Szerencs, Hatvan
1003	8:00	gy. v.	Bicske	305	7:10		Győr
1509	8:15	sz. v.	Róma, Triest, Fiume	605	7:25		Berlin, Ruttká
1007	8:20		Csorba, Kassa	907	7:30		Brassó, Arad
509	8:30		Sofia, Belgrád, Bród	407	8:00		Sofia, Belgrád, Bród
313	8:45		Lawoczne, M.-Sziget	1009	8:05		Fiume, Bród, Pécs
13	9:20		Győr	1705	8:20		Stanislaw, M.-Sziget
1005	9:35	gy. v.	(Fiume, Triest,	25	8:30		Bicske
			Tapolca, Balatonfüred)	9	8:45		Wien, Graz, Trieszt
307	9:50	sz. v.	Berlin, Ruttká	1507	8:45		Csorba, Kassa
913	9:55		Szabadka	331	9:05		Pécel
409	10:10		Miskolc	303	9:15	gy. v.	Berlin, Ruttká
5	10:20	gy. v.	Sopron, Győr, Br.-K.	31a	9:25	sz. v.	Trieszt, Szekesfehérvár
21	10:45	sz. v.	Torbagy, Triest	1001	9:35	gy. v.	(Róma, Fiume,
							Vinkovce, Eszék)
				915	9:45	sz. v.	Kiskörös
				403	9:55	gy. v.	Lemberg, M.-Sziget
				905	10:00		Sofia, Belgrád
				1303	10:10		Graz, Triest
				327	10:25	sz. v.	Gödöllő
				517	10:35		Nagykátá
				1109	10:45		Tapolca, Balatonfüred
				1503	10:50	gy. v.	Csorba, Kassa

1) Fiuméről csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.

A vonatok érkezése
Budapest-Józsefvárosra.

Délután.
317 5:55 sz. v. Gödöllő
419 6:17 sz. v. Kunszentmiklós-Tass

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest ny. p. udvarra. Érvényes 1910. okt. 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
honnan				honnan			
145	5:50	sz. v.	Dunakeszi-Alag	157	12:00	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
723	5:25		Cegléd	133	1:20		Nagymaros
725	5:35		Cegléd	703	1:25	gy. v.	Bukarest, Bázias
4101	5:50		Esztergom	103	1:40		Paris, Wien
1304	5:55		Nagymaros	503	1:50		(Kolozsvár, Tövis,
729	6:00		Cegléd	159	1:55	sz. v.	Sz.-Nemeti, Szolnok
147	6:05		Rákospalota-Ujpest	4107	2:05		Rákospalota-Ujpest
6505	6:10		Lajosmizse	161	2:40		Esztergom
721	6:20		Szolnok, Cegléd	163	3:00		Dunakeszi-Alag
901	6:25	k. ost.	(Konstantinápoly,	6507	3:20		Rákospalota-Ujpest
		x.v.	Belgrád)	713	4:05		Kecskemét, Lajosmizse
701	6:30		(Konstantinápoly,	127	4:10		Temesvár J., Szeged
			Bukarest)	4109	5:00		Nagymaros
139	6:35	sz. v.	Nagymaros	215	5:30	tsz. v.	Esztergom
1407	6:40		Berlin, Zsolna	215	5:30	tsz. v.	Érsekújvár
217	7:15	tsz. v.	Parkány-Nána	165	5:38	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
709	7:20	sz. v.	Bukarest, Bázias	115	5:55		Wien, Berlin
501	7:30	gy. v.	(Bukarest, Kolozsvár,	1401	6:20	gy. v.	Berlin, Zsolna
			Máramaros-sziget)	707	6:35		Orsova, Bázias
149	7:35	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	167	6:40	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
117	7:40		Paris, Wien	105	7:10	gy. v.	Wien
4103	7:55		Esztergom	711	7:40	sz. v.	Bázias, Temesvár
6501	8:00		Kecskemét, Lajosmizse	169	7:45		Rákospalota-Ujpest
151	7:55		Göd	4113	8:10		Piliscsaba
727	8:05		Cegléd	137	8:20		Nagymaros
131	8:10		Parkány-Nána	125	8:40		Parkány-Nána
719	8:15		Kiskunfélföldi	107	9:05	gy. v.	Wien
153	9:10		Dunakeszi-Alag	4111	9:25	sz. v.	Esztergom
705	9:20	gy. v.	Szeged	6503	9:30		Kecskemét, Lajosmizse
1403	9:40		Berlin, Pozsony	171	9:35		Dunakeszi-Alag
4105	9:55	sz. v.	Esztergom	1405	9:55	gy. v.	Berlin, Zsolna
155	10:2		Rákospalota-Ujpest	511	9:55		(Nagyzeben, Brassó,
715	10:10		Szeged				(Kolozsvár, Stanislau
119	11:15		Galánta	1299	10:25	sz. v.	Vác
				113	10:35		Wien
				6513	10:40		Ócsa
				717	11:00		Szeged, Szolnok
				101	11:05	k. ost.	(London, Ostende,
						ex.v.	Paris, Wien)
*) Érkezik minden szerdán, pénteken és vasárnapon.							
*) Erk. minden hétfőn és csütörtökön							
*) Vasár- és ünnepnapokon bejárólag november 18-ig közlekedik.							
*) Csak október és április hónapokban közlekedik.							

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.			
4001	5:53	sz. v.	Esztergom
4003	7:18		Esztergom
4005	10:04		Esztergom
4007	2:10	sz. v.	Esztergom
4009	5:20		Esztergom
4013	8:21		Piliscsaba
4011	9:31		Esztergom